

Budgetsystemet

OPGAVE 29.1

Zafir-Bageriet A/S er en mellemstor produktionsvirksomhed i Midtjylland. Virksomheden fremstiller småkager, tørkager, roulader o.l., som primært sælges til købmænd og supermarkeder over hele landet. Zafir-Bageriet A/S er ved at udarbejde **budgettet for 2016**. Ledelsesgruppen har holdt et møde, hvor de har truffet en række beslutninger, som skal indarbejdes i de enkelte delbudgetter.

1. Angiv i hvilket **delbudget** den enkelte beslutning hører hjemme.

Nr.	Beslutning	Delbudget				
		Aktivitetsbudget	Budget for kapacitetsomkostninger	Investeringsbudget	Finansieringsbudget	Udlodningsbudget
1.	Der skal investeres kr. 800.000 i nye vebiler.					
2.	Pengene til de nye vebiler skal skaffes ved at optage et lån i banken.					
3.	Der skal føres en aggressiv reklamekampagne for de nye småkager med lavt sukkerindhold.					
4.	Der skal ansættes to nye funktionærer i administrationen.					
5.	Der skal anvendes kr. 500.000 til en ny ovn i produktionsafdelingen.					
6.	Udbyttet til aktionæerne forventes at blive kr. 200.000.					
7.	Bilernes driftsomkostninger forventes at stige med 5 %.					
8.	Der skal indledes forhandling med banken om en forhøjelse af kassekreditens maksimum.					
9.	Salgspriserne hæves med 2 %.					
10.	Som noget nyt vil virksomheden aflønne sælgerne med en salgsprovision på 3 % af omsætningen.					
11.	Loftet i lagerlokalerne skal repareres for kr. 75.000.					
12.	Administrationen skal have nye kontormøbler for kr. 120.000.					
13.	Indkøbsprisen på mel forventes at kunne reduceres med 2 % ved at indlede et samarbejde med en ny leverandør.					

Resultatbudgettet

OPGAVE 29.2

Byens Farvehandel A/S sælger blandt andet maling til træværk. En af de populære serier består af produkterne Dark og Dusty. Virksomheden anvender den **direkte metode** i forbindelse med resultatbudgetteringen. Regnskabet for 2015 ser sådan ud:

Realiserede aktivitetstal for 2015		
	Dark	Dusty
Salgspris, kr.	380,00	400,00
Kostpris, kr.	120,00	130,00
Afsætning, stk.	5.000	4.500

Produktopdelt aktivitetsregnskab for 2015			
	Dark	Dusty	I alt
	kr.	kr.	kr.
Omsætning	1.900.000	1.800.000	3.700.000
- Vareforbrug	600.000	585.000	1.185.000
Bruttofortjeneste	1.300.000	1.215.000	2.515.000

Virksomheden er i øjeblikket i færd med at udarbejde budgetter for 2016. I forbindelse med aktivitetsbudgetteringen for Dark og Dusty har virksomheden følgende budgetforudsætninger:

Dark:

- Salgsprisen budgetteres til at stige med 3 %.
- Kostprisen budgetteres til at stige med 4 %.
- Afsætningen budgetteres til at stige med 500 stk.

Dusty:

- Salgsprisen budgetteres til at falde med 2 %.
- Kostprisen budgetteres til at stige med 1 %.
- Afsætningen budgetteres til at stige med 1.000 stk.

1. Udarbejd et produktopdelt aktivitetsbudget for 2016 i nedenstående skemaer.

Budgetterede aktivitetstal for 2016		
	Dark	Dusty
Salgspris, kr.		
Kostpris, kr.		
Afsætning, stk.		

Produktopdelt aktivitetsbudget for 2016			
	Dark	Dusty	I alt
	kr.	kr.	kr.
Omsætning - Vareforbrug			
Bruttofortjeneste			

2. Forklar **forskellen** på den direkte og indirekte metode til resultatbudgettering.

OPGAVE 29.3

Maribo Klædefabrik A/S er i færd med at udarbejde aktivitetsbudgettet for 2017. Virksomheden fremstiller blandt andet cowboybukser. Efterkalkulationen for et par bukser ser sådan ud for 2016:

Efterkalkulation for et par cowboybukser (kr.)		
Stofforbrug		30,00
Andre materialer (sytråd + knapper)		5,00
Arbejdsløn	0,25 time á kr. 160 pr. time	40,00
Variable enhedsomkostninger		75,00

I 2016 solgte Maribo Klædefabrik A/S 7.000 par cowboybukser til en gennemsnitspris på kr. 120. Det gav følgende **dækningsbidragsregnskab** for cowboybukserne.

Dækningsbidragsregnskab for 2016 (kr.)	
Omsætning	840.000
- Variable omkostninger	525.000
Dækningsbidrag	315.000

For 2017 forventer virksomheden følgende **ændringer** i forhold til 2016:

- Omkostningerne til stofforbrug forventes at falde med 5 %.
- Andre materialer forventes at stige med 0,50 kr.
- Arbejdslønnen forventes at stige med 2 %.
- Arbejdstiden forventes at være uændret 0,25 time pr. par.
- Salgsprisen forventes at stige med 3 %.
- Afsætningen forventes at stige til 8.000 stk.

1. Udarbejd en **forkalkulation** for 2017 i nedenstående skema.

Forkalkulation for et par cowboybukser (kr.)		
Stofforbrug		
Andre materialer (sytråd + knapper)		
Arbejdsløn		
Variable enhedsomkostninger		

2. Beregn **salgsprisen** for et par cowboybukser.

3. Opstil et dækningsbidragsbudget for 2017 i nedenstående skema.

Dækningsbidragsbudget for 2017 (kr.)	
Omsætning	
- Variable omkostninger	
Dækningsbidrag	

4. Hvilken **metode** anvender Maribo Klædefabrik A/S ved resultatbudgetteringen?

OPGAVE 29.4

Svenssons Boghandel v/ Ejnar Svensson er ved at udarbejde budgettet for 2016. Til brug for udarbejdelsen af resultatbudgettet har virksomheden foreløbigt udarbejdet den **forventede resultatopgørelse** for 2015.

Forventet resultatopgørelse for 2015 (kr.)	
Omsætning	9.840.000
- Vareforbrug	<u>7.872.000</u>
Bruttofortjeneste	1.968.000
- Kontante kapacitetsomkostninger	<u>840.000</u>
Indtjeningsbidrag	1.128.000
- Afskrivninger	<u>100.000</u>
Resultat af primær drift	1.028.000
+ Renteindtægter	5.000
- Renteomkostninger	<u>25.000</u>
Resultat	<u>1.008.000</u>

Virksomhedens ejer har opstillet følgende **forudsætninger** til brug for udarbejdelsen af resultatbudgettet for 2016.

- Omsætningen forventes at stige med 10 % i forhold til 2015.
- Vareforbruget forventes at stige med 9 % i forhold til 2015.
- Kontante kapacitetsomkostninger forventes at stige med 4 % i forhold til 2015.
- Afskrivningerne stiger med kr. 20.000 som følge af investering i nyt inventar.
- Der forventes ingen ændring i renteindtægterne.
- Renteomkostningerne forventes at stige med kr. 2.000.

1. Udarbejd et udkast til **resultatbudget** for 2016 i nedenstående skema.

Udkast til resultatbudget for 2016 (kr.)			
	Regnskab 2015	Ændringer	Budget 2016
Omsætning - Vareforbrug	9.840.000	· 1,10	10.824.000
Bruttofortjeneste - Kontante kapacitetsomkostninger			
Indtjeningsbidrag - Afskrivninger			
Resultat af primær drift + Renteindtægter - Renteomkostninger			
Resultat			

2. Hvilken **metode** anvender Svenssons boghandel ved budgetteringen?

OPGAVE 29.5

I Modehuset Razz, som sælger tøj til unge, er der til brug for udarbejdelsen af budgettet for 2016 udarbejdet den **forventede resultatopgørelse** for 2015.

Forventet resultatopgørelse for 2015 (kr.)	
Omsætning	7.406.000
- Vareforbrug	<u>2.962.400</u>
Bruttofortjeneste	4.443.600
- Kontante kapacitetsomkostninger	<u>2.658.000</u>
Indtjeningsbidrag	1.785.600
- Afskrivninger	<u>660.000</u>
Resultat af primær drift	1.125.600
+ Renteindtægter	18.000
- Renteomkostninger	<u>102.000</u>
Resultat	<u>1.041.600</u>

Ledelsen har opstillet følgende **forudsætninger** til brug ved udarbejdelsen af resultatbudgettet for 2016:

- Omsætningen forventes at stige med 5 % i forhold til 2015.
- Vareforbruget forventes at stige med 7 % i forhold til 2015.
- Kontante kapacitetsomkostninger forventes at stige med 5 % i forhold til 2015.
- Afskrivningerne stiger med kr. 40.000.
- Der forventes en stigning på kr. 2.000 i renteindtægterne.
- Renteomkostningerne forventes at stige med kr. 24.000.

1. Udarbejd et udkast til **resultatbudget** for 2016 i nedenstående skema.

Udkast til resultatbudget for 2016 (kr.)			
	Regnskab 2015	Ændringer	Budget 2016
Omsætning - Vareforbrug			
Bruttofortjeneste - Kontante kapacitetsomkostninger			
Indtjeningsbidrag - Afskrivninger			
Resultat af primær drift + Renteindtægter - Renteomkostninger			
Resultat			

2. Forklar, **hvorfor** resultatbudgettet i spørgsmål 1 kaldes for et **udkast**.

Resultat-, likviditets- og balancebudget

OPGAVE 29.6

Rejsetasken A/S fremstiller forskellige rejsetasker og kufferter. Specielt deres letvægts-trolley i hård plast er blevet populær. Rejsetasken A/S er ved at lægge planer for 2016. Ledelsen har i den forbindelse opstillet en række forudsætninger til brug for budgettet for 2016.

1. Angiv i nedenstående skema om de anførte forudsætninger vil påvirke **resultat-**, **likviditets-** eller **balancebudgettet**. Vær opmærksom på, at du i de fleste tilfælde skal sætte to kryds.

Nr.	Forudsætning	Resultat-budget	Likviditets-budget	Balance-budget
1.	Der forventes investeret kr. 2.000.000 i en ny maskine i januar. Beløbet forventes betalt i februar måned.			
2.	Den nye maskine skal afskrives lineært over seks år.			
3.	Det kontante varesalg forventes at stige med 5 %.			
4.	Pengebindingen i varelagre forventes at blive forøget med kr. 400.000.			
5.	Kredittiden hos leverandørerne forventes at kunne forøges fra 1 måned til 1½ måned.			
6.	Rejsetasken forventer at udlodde kr. 600.000 i udbytte i marts måned.			
7.	Der skal betales renter af det langfristede lån med kr. 14.000. Beløbet betales ved træk på kassekreditten.			
8.	Der skal betales afdrag på det langfristede lån med kr. 250.000. Beløbet betales ved træk på kassekreditten.			
9.	De kontante kapacitetsomkostninger forventes at udgøre kr. 820.000 pr. kvartal og forudsættes betalt i samme kvartal, som de bogføres som omkostning.			
10.	Provision til sælgerne betales i den samme måned, som den optjenes.			
11.	Virksomheden forventer at kunne spare kr. 200.000 på gagerne.			
12.	Kredittiden til varedebitorer forventes at kunne nedbringes fra 30 dage til 25 dage.			
13.	Virksomheden vil ansøge om at få forhøjet kassekredittens maksimum med kr. 200.000.			
14.	Rejsetasken A/S forventer i slutningen af året at investere kr. 400.000 i nyt inventar, som skal finansieres med et lån i banken.			

OPGAVE 29.7

1. Angiv om nedenstående udsagn er **rigtige (R)** eller **forkerte (F)**.

Nr.	Udsagn	R	F
1.	Et budget er en økonomisk vurdering af de handlingsplaner, virksomheden har for en bestemt periode.		
2.	Budgetter er blandt andet et vigtigt værktøj til planlægning, delegering, koordinering, kontrol og til at skabe motivation.		
3.	Når budgettet anvendes som et planlægningsværktøj, så er formålet at sikre en effektiv budgetkontrol.		
4.	Når budgettet anvendes til koordinering, deles de enkelte dele i budgettet op på ansvarsområder, så de enkelte ledere i organisationen bliver ansvarlige for at nå de fastlagte delmål.		
5.	Budgetkontrol er en sammenligning af en periodes regnskab med budgettet.		
6.	Eksterne forudsætninger er de faktorer i virksomhedens omgivelser, der påvirker virksomhedens økonomi, og som virksomheden derfor må tage højde for, når der skal udarbejdes budgetter.		
7.	Interne forudsætninger er de handlinger og beslutninger, som virksomheden har truffet.		
8.	Totalbudgettet består af resultatbudget, aktivitetsbudget og balancebudget.		
9.	Et investeringsbudget er et eksempel på et hovedbudget.		
10.	Et resultatbudget er en opgørelse over en fremtidig periodes indtægter, omkostninger og resultat.		
11.	Ved den indirekte metode opstiller virksomheden en forkalkulation for hvert produkt.		
12.	Den direkte metode kan med fordel anvendes i virksomheder, som har mange produkter.		
13.	Ved den indirekte metode tages der udgangspunkt i resultatopgørelsen for det foregående år.		
14.	Likviditetsbudgettet er en opgørelse, som viser den tidsmæssige fordeling af virksomhedens forventede ind- og udbetalinger i en fremtidig periode.		
15.	Ind- og udbetalingsmodellen viser virksomhedens forventede indtægter og omkostninger.		
16.	De likvide midler primo beregnes som kassekredit maksimum + likvide beholdninger.		
17.	Virksomhedens indbetalinger kommer primært fra varesalget.		
18.	Ved udarbejdelsen af balancebudgettet kan virksomheden tage udgangspunkt i enten den direkte eller den indirekte metode.		
19.	Balancebudgettet viser aktiverne og passiverne ved slutningen af budgetperioden.		
20.	Balancebudgettet udarbejdes blandt andet for, at det kan kontrolleres, at der ikke er fejl i resultat- eller likviditetsbudgettet.		

Handelsvirksomhedens resultatbudget

OPGAVE 29.8

Virksomheden IMDA A/S importerer og sælger vin. Selskabet er ved at udarbejde budgettet for 2016. Regnskabschefen har indtil videre udarbejdet den **forventede resultatopgørelse** for 2015:

Forventet resultatopgørelse for 2015 (kr.)	
Omsætning	4.540.000
- Vareforbrug	<u>2.724.000</u>
Bruttofortjeneste	1.816.000
- Kontante kapacitetsomkostninger	<u>745.600</u>
Indtjeningsbidrag	1.070.400
- Afskrivninger	<u>248.500</u>
Resultat af primær drift	821.900
+ Renteindtægter	5.000
- Renteomkostninger	<u>87.000</u>
Resultat	<u>739.900</u>

Direktøren og regnskabschefen har i fællesskab opstillet følgende **forudsætninger** til brug for udarbejdelse af resultatbudgettet for 2016:

- Salgspriserne stiger med 5 %.
- Afsætningen stiger med 3 %.
- Kostpriserne stige med 7 %.
- Kontante kapacitetsomkostninger falder med 2 %.
- Afskrivningerne stiger med kr. 50.000.
- Der budgetteres med uændrede renteindtægter.
- Renteomkostningerne falder med kr. 4.000.

1. Udarbejd et udkast til **resultatbudget** for 2016 i nedenstående skema.

Udkast til resultatbudget for 2016 (kr.)				
	Regnskab 2015	Ændringer		Budget 2016
		Pris	Mængde	
Omsætning				
- Vareforbrug				
Bruttofortjeneste				
- Kontante kapacitetsomkostninger				
Indtjeningsbidrag				
- Afskrivninger				
Resultat af primær drift				
+ Renteindtægter				
- Renteomkostninger				
Resultat				

OPGAVE 29.9

Virksomheden Swimba er en legetøjsforretning. Swimba er i færd med at udarbejde budgettet for 2016. Foreløbig har virksomheden udarbejdet den **forventede resultatopgørelse** for 2015:

Forventet resultatopgørelse for 2015 (kr.)	
Omsætning	8.471.000
- Vareforbrug	5.082.600
Bruttofortjeneste	3.388.400
- Kontante kapacitetsomkostninger	1.842.300
Indtjeningsbidrag	1.546.100
- Afskrivninger	458.200
Resultat af primær drift	1.087.900
+ Renteindtægter	11.000
- Renteomkostninger	54.000
Resultat	1.044.900

Endvidere har virksomheden opstillet følgende **forudsætninger** til brug for udarbejdelse af resultatbudgettet for 2016:

- Salgspriserne stiger med 2 %.
- Afsætningen stiger med 6 %.
- Der budgetteres med en bruttoavanceprocent på 40 %.
- Kontante kapacitetsomkostninger stiger med 3 %.
- Afskrivningerne falder med kr. 10.000.
- Der budgetteres med en stigning i renteindtægter på 6.000.
- Renteomkostningerne stiger med kr. 12.000.

1. Udarbejd et udkast til **resultatbudget** for 2016 i nedenstående skema.

Udkast til resultatbudget for 2016 (kr.)				
	Regnskab 2015	Ændringer		Budget 2016
		Pris	Mængde	
Omsætning				
- Vareforbrug				
Bruttofortjeneste				
- Kontante kapacitetsomkostninger				
Indtjeningsbidrag				
- Afskrivninger				
Resultat af primær drift				
+ Renteindtægter				
- Renteomkostninger				
Resultat				

2. Hvilken **metode** anvender Swimba til resultatbudgetteringen?

OPGAVE 29.10

TeFa A/S sælger stegepander og ovnfaste fade. For regnskabsåret 2015 foreligger der følgende *dækningsbidragsregnskab* for stegepanderne Gan og Dalf.

Dækningsbidragsregnskab for 2015 (kr.)			
	Gan	Dalf	I alt
Omsætning	2.457.000	1.458.000	3.915.000
- Vareforbrug	<u>1.474.200</u>	<u>729.000</u>	<u>2.203.200</u>
Bruttofortjeneste	982.800	729.000	1.711.800
- Salgsprovision	<u>49.140</u>	<u>58.320</u>	<u>107.460</u>
Dækningsbidrag	<u>933.660</u>	<u>670.680</u>	<u>1.604.340</u>

Til brug for udarbejdelsen af aktivitetsbudgettet for 2016 foreligger der følgende **forudsætninger**:

Gan:

- Der er planlagt en nedsættelse af salgspriserne på 2 %, som forventes at give medføre at afsætningen stiger med 8 %.
- Kostprisen forventes at være uændret.
- Salgsprovisionen vil udgøre 2 % af omsætningen.

Dalf:

- Salgsprisen stiger med 3 %.
- Afsætningen stiger med 2 %.
- Kostprisen stiger med 3 %.
- Salgsprovisionen vil udgøre 4 % af omsætningen.

1. Udarbejd udkast til **dækningsbidragsbudget** for både Gan og Dalf og opstil udkast til **produkt-opdelt dækningsbidragsbudget** for 2016 i nedenstående skemaer.

Udkast til dækningsbidragsbudget for 2016 for Gan (kr.)				
	Regnskab 2015	Ændringer		Budget 2016
		Pris	Mængde	
Omsætning - Vareforbrug				
Bruttofortjeneste - Salgsprovision				
Dækningsbidrag				

Udkast til dækningsbidragsbudget for 2016 for Dalf (kr.)				
	Regnskab 2015	Ændringer		Budget 2016
		Pris	Mængde	
Omsætning - Vareforbrug				
Bruttofortjeneste - Salgsprovision				
Dækningsbidrag				

Udkast til produktopdelt dækningsbidragsbudget for 2016 (kr.)			
	Gan	Dalf	I alt
Omsætning - Vareforbrug			
Bruttofortjeneste - Salgsprovision			
Dækningsbidrag			

OPGAVE 29.11

Virksomheden Frodo & Co. A/S importerer og sælger grilludstyr. Selskabet har to produktlinjer, som kaldes for Grillbo og Grollum. Den forventede produktopdelte resultatopgørelse for 2015 ser således ud:

Resultatopgørelse for 2015 (kr.)			
	Grillbo	Grollum	I alt
Omsætning	3.542.500	4.360.500	7.903.000
- Vareforbrug	1.842.100	2.870.400	4.712.500
Bruttofortjeneste	1.700.400	1.490.100	3.190.500
- Salgsprovision	106.275	87.210	193.485
Dækningsbidrag	1.594.125	1.402.890	2.997.015
- Kontante kapacitetsomkostninger			807.500
Indtjeningsbidrag			2.189.515
- Afskrivninger			370.000
Resultat af primær drift			1.819.515
- Renteomkostninger			145.000
Resultat før renter			1.674.515

Ledelsen har opstillet følgende **forudsætninger** til brug ved udarbejdelsen af budgettet for 2016:

Grillbo:

- Salgsprisen stiger med 2 %.
- Afsætningen stiger med 5 %.
- Bruttoavanceprocenten forventes at være uændret med 48%.
- Salgsprovisionen stiger til 4 % af omsætningen.

Grollum:

- Salgsprisen stiger med 3 %.
- Afsætningen stiger med 4 %.
- Kostprisen forventes at være uforandret.
- Salgsprovisionen budgetteres med samme procentsats som i 2015, hvor den var 2%.

Fælles omkostninger:

- Kontante kapacitetsomkostninger forventes at stige med 4 %.
- Afskrivninger forventes at være uforandrede.
- Renteomkostninger forventes at stige med 2 %.

1. Udarbejd udkast til resultatbudget for 2016 i nedenstående skemaer.

Udkast til dækningsbidragsbudget for 2016 for Grillbo (kr.)				
	Regnskab 2015	Ændringer		Budget 2016
		Pris	Mængde	
Omsætning - Vareforbrug				
Bruttofortjeneste - Salgsprovision				
Dækningsbidrag				

Udkast til dækningsbidragsbudget for 2016 for Grollum (kr.)				
	Regnskab 2015	Ændringer		Budget 2016
		Pris	Mængde	
Omsætning - Vareforbrug				
Bruttofortjeneste - Salgsprovision				
Dækningsbidrag				

Fælles omkostninger for 2016 (kr.)			
	Regnskab 2015	Ændringer	Budget 2016
Kontante kapacitetsomkostninger			
Afskrivninger			
Renteomkostninger			

Udkast til resultatbudget for 2016 (kr.)			
	Grillbo	Grollum	I alt
Omsætning - Vareforbrug			
Bruttofortjeneste - Salgsprovision			
Dækningsbidrag - Kontante kapacitetsomkostninger			
Indtjeningsbidrag - Afskrivninger			
Resultat af primær drift - Renteomkostninger			
Resultat			

OPGAVE 29.12

Flintstone A/S importerer og sælger bordplader i marmor og granit fra Italien. Regnskabsmæssigt opererer virksomheden med to kundegrupper, hvor prisen varierer, alt efter hvilken kundegruppe der er tale om (prisdifferentiering). Resultatopgørelsen for 2015 ser sådan ud:

Resultatopgørelse for 2015 (kr.)			
	Private	Erhverv	I alt
Omsætning	2.000.000	1.300.000	3.300.000
- Vareforbrug	1.500.000	650.000	2.150.000
Bruttofortjeneste	500.000	650.000	1.150.000
- Salgsfremmende omkostninger	100.000	200.000	300.000
Markedsføringsbidrag	400.000	450.000	850.000
- Kontante kapacitetsomkostninger			420.000
Indtjeningsbidrag			430.000
- Afskrivninger			60.000
Resultat af primær drift			370.000
- Renteomkostninger			20.000
Resultat			350.000

I forbindelse med budgetlægningen for 2016 har ledelsen opstillet følgende **forudsætninger**:

- Salgspriserne til private holdes uændret.
- Afsætningen til private stiger med 20 %.
- Reklameomkostningerne til private stiger med kr. 50.000.
- Salgspriserne til erhvervskunder stiger med 5 %.
- Afsætningen til erhvervskunder stiger med 10 %.
- Reklameomkostningerne til erhvervskunder stiger med kr. 100.000.
- Kostprisen for begge kundegrupper stiger med 2 %.
- Kontante kapacitetsomkostninger stiger med 5 %.
- Afskrivninger stiger med 10 %.
- Renteomkostninger stiger med kr. 3.000.

1. Udarbejd et udkast til resultatbudget for 2016 i nedenstående skemaer.

Udkast til markedsføringsbidragsbudget for 2016 for private (kr.)				
	Regnskab 2015	Ændringer		Budget 2016
		Pris	Mængde	
Nettoomsætning - Vareforbrug				
Bruttofortjeneste - Salgsfremmende omkostninger				
Markedsføringsbidrag				

Udkast til markedsføringsbidragsbudget for 2016 for erhverv (kr.)				
	Regnskab 2015	Ændringer		Budget 2016
		Pris	Mængde	
Nettoomsætning - Vareforbrug				
Bruttofortjeneste - Salgsfremmende omkostninger				
Markedsføringsbidrag				

Fælles omkostninger for 2016 (kr.)			
	Regnskab 2015	Ændringer	Budget 2016
Kontante kapacitetsomkostninger Afskrivninger Renteomkostninger			

Udkast til resultatbudget for 2016 (kr.)			
	Private	Erhverv	I alt
Omsætning - Vareforbrug			
Bruttofortjeneste - Salgsfremmende omkostninger			
Markedsføringsbidrag - Kontante kapacitetsomkostninger			
Indtjeningsbidrag - Afskrivninger			
Resultat af primær drift - Renteomkostninger			
Resultat			

OPGAVE 29.13

Svend Skippers Fiskeriudstyr sælger udstyr til lystfiskere i form af fiskestænger, blink, tøj mv. Forretningen er i gang med budgetteringen for 2016. Indtil videre har virksomheden lavet et udkast til resultatbudget for 2016, der ser sådan ud:

Udkast til resultatbudget for 2016 (kr.)	
Nettoomsætning	15.000.000
- Vareforbrug	9.860.000
Bruttofortjeneste	5.140.000
- Reklameomkostninger	780.000
Markedsføringsbidrag	4.360.000
- Kontante kapacitetsomkostninger	2.820.000
Indtjeningsbidrag	1.540.000
- Afskrivninger	760.000
Resultat af primær drift	780.000
- Renteomkostninger	150.000
Årets resultat	630.000

Virksomhedens indehaver, Svend Skipper, er imidlertid ikke tilfreds med udkastet til resultatbudget. Han har derfor stillet følgende to **ændringsforslag** til udkastet:

Forslag nr. 1:

Der foretages en væsentlig forbedring af **produkternes kvalitet**, kombineret med ekstra omkostninger til reklame, hvilket forventes at få følgende **konsekvenser** i forhold til det oprindelige udkast:

- Salgspriserne hæves med 7 %, hvorved afsætningen falder med 2 %.
- Kostpriserne stiger med 5 %.
- Reklameomkostningerne forøges med 5 %.
- Kontante kapacitetsomkostninger stiger med kr. 200.000.
- Afskrivninger falder med kr. 40.000.
- Renteomkostninger stiger til kr. 160.000.

Forslag nr. 2:

Der foretages kun en mindre forbedring af produkternes kvalitet, kombineret med ekstra omkostninger til **reklame**. Samtidig holdes salgspriserne uændrede for at få et mersalg, hvilket forventes at få følgende **konsekvenser** i forhold til det oprindelige udkast:

- Der sker ikke nogen ændring i salgspriserne.
- Afsætningen stiger med 10 %.
- Kostpriserne stiger med 2 %.
- Reklameomkostningerne forøges med kr. 100.000.
- Kontante kapacitetsomkostninger stiger med 3 %.
- Afskrivninger falder med kr. 40.000.
- Renteomkostninger stiger til kr. 160.000.

1. Beregn og vurder, om det er **lønsomt** at gennemføre et af forslagene.

Handelsvirksomhedens likviditetsbudget

OPGAVE 29.14

Svendsens Kaffe-Engros sælger kaffe til købmænd, supermarkeder, døgnskiosker o.l. Virksomheden er i færd med at udarbejde budgettet for januar kvartal 2016. Til brug for udarbejdelsen af aktivitetsbudgettet har virksomheden følgende **forventninger**:

	Januar	Februar	Marts	I alt
Omsætning	kr. 2.400.000	kr. 2.300.000	kr. 2.500.000	kr. 7.200.000

- Vareforbruget udgør 60 % af omsætningen.
- Øvrige variable omkostninger består af salgsprovision, som udgør 3 % af omsætningen.

1. Opstil et månedsopdelt **aktivitetsbudget** for januar kvartal i nedenstående skema.

Udkast til aktivitetsbudget for januar kvartal 2016 (kr.)				
	Januar	Februar	Marts	I alt
Omsætning - Vareforbrug				
Bruttofortjeneste - Øvrige variable omkostninger				
Dækningsbidrag				

Til brug for beregning af indbetalingerne fra varesalget foreligger der følgende informationer:

- 40 % af kunderne får en måneds kredit. Resten betaler kontant.
- Pr. 1.1. udgjorde varedebitorerne kr. 1.500.000.

2. Beregn **indbetalingerne** fra varesalget i nedenstående skema.

Beregning af indbetalinger fra varesalget (kr.)				
	Omsætning ifølge udkast til dækningsbidragsbudget	Kontant omsætning (60%)	Varesalg med 1 måneds kredit (40%)	Indbetaling fra varedebitorer
Varedebitorer 1. januar 2016				
Januar				
Februar				
Marts				
Varedebitorer 31. marts 2016				

Til brug for udarbejdelsen af likviditetsbudgettet foreligger endvidere følgende **forudsætninger**:

- Varekøbet følger vareforbruget.
- Leverandørerne af kaffe yder en måneds kredit på alt køb.
- Pr. 1.1. 2016 udgør varekreditorer kr. 1.620.000.
- Øvrige variable omkostninger (salgsprovision) betales i de måneder, hvor de indgår i dækningsbidragsbudgettet.
- Andre eksterne omkostninger betales med kr. 485.000 pr. måned.
- Personaleomkostninger betales med kr. 400.000 pr. måned.
- De likvide beholdninger udgør kr. 45.000 pr. 1.1.

3. Opstil et udkast til **månedsopdelt likviditetsbudget** for januar kvartal i nedenstående skema.

Udkast til likviditetsbudget for januar kvartal 2016 (kr.)			
	Januar	Februar	Marts
<i>Indbetalinger:</i>			
Varesalg, kontant			
Varesalg pr. 1 måned			
Indbetalinger i alt			
<i>Udbetalinger:</i>			
Varekøb pr. 1 måned			
Øvrige variable omkostninger			
Andre eksterne omkostninger			
Personaleomkostninger			
Udbetalinger i alt			
Likviditetsforskydning			
+ Likvide midler primo			
Likvide midler ultimo			

OPGAVE 29.15

CWC v/Carmen Winther Christmassen sælger computere. Virksomheden er ved at udarbejde budgetterne for 2016. Til brug for udarbejdelsen af resultatbudgettet har virksomheden opstillet følgende **budgetforudsætninger**.

	1. kvrt.	2. kvrt.	3. kvrt.	4. kvrt.
Omsætning	kr. 3.000.000	kr. 3.500.000	kr. 3.000.000	kr. 4.000.000

- Vareforbruget udgør 50 % af omsætningen.
- Øvrige variable omkostninger, som omfatter salgsprovision og salgsfragt, kan beregnes som 2 % af omsætningen.
- Kontante kapacitetsomkostninger udgør kr. 1.500.000 pr. kvartal.
- Afskrivningerne er beregnet til kr. 100.000 pr. kvartal.

1. Opstil et udkast til **kvartalsopdelt resultatbudget** i nedenstående skema.

Udkast til resultatbudget for 2016 (kr.)					
	1. kvartal	2. kvartal	3. kvartal	4. kvartal	I alt
Nettoomsætning - Vareforbrug					
Bruttofortjeneste - Øvrige variable omkostninger					
Dækningsbidrag - Kontante kapacitetsomkostninger					
Indtjeningsbidrag - Afskrivninger					
Resultat af primær drift					

Til brug ved udarbejdelsen af likviditetsbudgettet er der følgende **forudsætninger**:

- 75 % af varesalget betales kontant, resten sker med tre måneders kredit.
- Debitorerne 1.1. 2016 udgør kr. 1.000.000 kr.
- Varekøbet sker i takt med vareforbruget.
- Leverandørerne yder tre måneders kredit på alt varekøb.
- Pr. 1.1. 2016 udgør leverandørgælden kr. 1.600.000.
- Øvrige variable omkostninger og kontante kapacitetsomkostninger betales i de måneder, hvor de opstår.
- I januar 2016 investeres der kr. 500.000 kr. i nyt inventar.
- Carmen Winther Christmassen forventer at hæve kr. 10.000 i privatforbrug pr. måned.
- De likvide beholdninger d. 1.1. 2016 udgør kr. 450.000. Der er ingen kassekredit.

2. Beregn indbetalingerne fra varesalget i nedenstående skema.

Beregning af indbetalinger fra varesalget (kr.)				
	Omsætning ifølge udkast til resultatbudget	Kontant omsætning (75%)	Varesalg med tre måneders kredit (25%)	Indbetalinger fra varedebitorer
Varedebitorer 1.1. 2016				
1. kvartal				
2. kvartal				
3. kvartal				
4. kvartal				
Varedebitorer 31.12. 2016				

3. Opstil udkast til kvartalsopdelt likviditetsbudget for 2016 i nedenstående skema.

Udkast til likviditetsbudget for 2016 (kr.)				
	1. kvartal	2. kvartal	3. kvartal	4. kvartal
<i>Indbetalinger:</i>				
Varesalg, kontant				
Varesalg pr. 3 måneder				
Indbetalinger i alt				
<i>Udbetalinger:</i>				
Varekøb pr. 3 måneder				
Øvrige variable omkostninger				
Kontante kapacitetsomkostninger				
Inventar				
Privatforbrug				
Udbetalinger i alt				
Likviditetsforskydning				
+ Likvide midler primo				
Likvide midler ultimo				

OPGAVE 29.16

Risch Tehus ved Rikke Schmidt er ved at udarbejde budget for 2. kvartal 2016. Til brug for budgetudarbejdelsen er der blandt andet følgende **forudsætninger**:

	Varesalg	Varekøb
April	kr. 400.000	kr. 240.000
Maj	kr. 450.000	kr. 220.000
Juni	kr. 460.000	kr. 260.000

- Bruttofortjenesten udgør 60 % af varesalget.
- Salgsprovision beregnes med 2 % af omsætningen.
- Salgsfremmende omkostninger udgør kr. 30.000 pr. måned.

1. Opstil et udkast til **månedsopdelt aktivitetsbudget** for 2. kvartal 2016.

Til brug for likviditetsbudgettet foreligger følgende **forudsætninger**:

- Alt varesalg foregår kontant.
- 50 % af varekøbet foregår kontant, mens resten foregår med en måneds kredit.
- Varekreditorer d. 31. marts 2016 forventes at udgøre kr. 110.000.
- Salgsprovision og salgsfremmende omkostninger betales i takt med forbruget.
- Kontante kapacitetsomkostninger betales med kr. 165.000 pr. måned.
- Der anskaffes nyt inventar for kr. 20.000 i maj måned. Beløbet betales kontant.
- Der betales rente af kassekreditten med kr. 2.000 i juni måned.
- Indehaver Rikke Schmidt forventer at hæve kr. 10.000 pr. måned til privatforbrug.
- Virksomheden har en kassekredit med et maksimum på kr. 80.000.
- Den 31.3. 2016 er gælden på kassekreditten kr. 23.000.
- Der er likvide beholdninger for kr. 3.000 d. 31.3.2016.

2. Udarbejd et udkast til **månedsopdelt likviditetsbudget** for 2. kvartal 2016.

OPGAVE 29.17

Daugaards Brændere A/S sælger gasbrændere af høj kvalitet til ukrudtsbekæmpelse. Direktør Line Daugaard er ved at udarbejde budgettet for juli kvartal 2016. Til brug for udarbejdelsen af resultatbudgettet foreligger der følgende informationer:

	Juli	August	September
Omsætning	kr. 10.000.000	kr. 11.000.000	kr. 10.500.000
Salgsfremmende omkostninger	kr. 500.000	kr. 700.000	kr. 800.000
Kontante kapacitetsomkostninger	kr. 4.700.000	kr. 4.900.000	kr. 5.100.000
Afskrivninger	kr. 100.000	kr. 100.000	kr. 120.000
Renteomkostninger	kr. 0	kr. 0	kr. 20.000

Vareforbruget beregnes til 40 % af omsætningen.

1. Opstil et udkast til **månedsopdelt resultatbudget** for juli kvartal 2016.

Til brug for likviditetsbudgettet foreligger der følgende **forudsætninger**:

- Alt varesalg sker på en måneds kredit. Varedebitorerne pr. 1.7.2016 udgjorde kr. 10.200.000.
- Varekøbet er lig med vareforbruget. Leverandørerne yder en måneds kredit på alt køb.
- Varekreditorerne udgjorde kr. 4.700.000 pr. 1.7.2016.
- Alle øvrige omkostninger forfalder til betaling i de måneder, hvor de opstår.
- I slutningen af august anskaffes der nyt inventar for kr. 1.200.000. Der betales kr. 600.000 kontant ved modtagelsen i august, mens resten betales i september måned.
- I juli måned skal der udbetales udbytte til aktionærerne med kr. 180.000.
- Virksomheden har en kassekredit maksimum på kr. 1.900.000. Der var trukket kr. 1.800.000 på kassekreditten d. 30. juni 2016.
- Virksomheden har ingen likvide beholdninger.

2. Opstil et udkast til **månedsopdelt likviditetsbudget** for juli kvartal 2016.

OPGAVE 29.18

Blomsterhandlerbutikken Bi-Bell ved Birthe Belli er ved at udarbejde budgettet for 2016. Foreløbig har virksomheden kun udarbejdet resultatbudgettet for 2016, der har fået følgende indhold:

Resultatbudget for 2016 (kr.)	
Omsætning	6.540.000
- Vareforbrug	4.724.000
Bruttofortjeneste	1.816.000
- Kontante kapacitetsomkostninger	985.600
Indtjeningsbidrag	830.400
- Afskrivninger	148.000
Resultat af primær drift	682.400
+ Renteindtægter	9.000
- Renteomkostninger	47.000
Resultat	644.400

Til brug for likviditetsbudgettet foreligger endvidere følgende **forudsætninger**:

- Virksomhedens kunder får i almindelighed 14 dages kredit, hvilket medfører at en del af omsætningen for december endnu ikke er indbetalt. Til gengæld forventes debitorerne fra december 2015 at være indgået i januar 2016. Alt i alt forventes derfor, at indbetalingerne fra varesalget i 2016 vil være kr. 6.480.000.
- Udbetalinger til varekøb forventes at udgøre kr. 4.579.000.
- Udbetalinger til kontante kapacitetsomkostninger forventes alle at ske i 2016.
- Indbetalingerne fra renteindtægter forventes at ske i 2016.
- Udbetalingerne til renteomkostninger forventes at ske i 2016.
- Virksomheden har planlagt at investere kr. 200.000 i nyt inventar.
- Indehaver Birthe Belli forventer at hæve 15.000 om måneden til privatforbrug.
- Virksomhedens likviditetsreserve udgør primo kr. 100.000, som omfatter kr. 25.000 i likvide beholdninger og kr. 75.000 i form af kassekredit disponibel.

1. Opstil udkast til virksomhedens **likviditetsbudget** for 2016 i følgende skema.

Udkast til likviditetsbudget for 2016 (kr.)	
<i>Indbetalinger:</i>	
Indbetalinger fra varesalg	
Renteindtægter	
Indbetalinger i alt	
<i>Udbetalinger:</i>	
Udbetalinger til varekøb	
Kontante kapacitetsomkostninger	
Investering i inventar	
Renteomkostninger	
Privatforbrug	
Udbetalinger i alt	
Likviditetsforskydning	
+ Likviditetsreserve primo	
Likviditetsreserve ultimo	

OPGAVE 29.19

VVS-forretningen ToNuss ved Tove Nielsen er i færd med at udarbejde budgettet for 2016. Virksomhedens forventede balance pr. 31. december 2015 og resultatbudgettet for 2016 ser sådan ud:

Forventet balance pr. 31. december 2015 (kr.)			
Aktiver		Passiver	
Anlægsaktiver	1.500.000	Egenkapital	570.000
Varelager	2.450.000	Varekreditorer	2.200.000
Varedebitorer	780.000	Kassekredit (max. 2.000.000)	1.920.000
Likvide beholdninger	40.000	Anden gæld	80.000
Aktiver i alt	4.770.000	Passiver i alt	4.770.000

Resultatbudget for 2016 (kr.)	
Omsætning	9.450.000
- Vareforbrug	<u>6.724.400</u>
Bruttofortjeneste	2.725.600
- Kontante kapacitetsomkostninger	<u>995.400</u>
Indtjeningsbidrag	1.730.200
- Afskrivninger	<u>457.800</u>
Resultat af primær drift	1.272.400
- Renteomkostninger	<u>123.000</u>
Resultat	<u>1.149.400</u>

Til brug for udarbejdelse af likviditetsbudgettet foreligger der følgende **forudsætninger**:

- Virksomhedens kunder får en måneds kredit. Varedebitorerne ultimo 2015 forventes at udgøre kr. 820.000.
- Udbetalinger til varekøb er budgetteret til kr. 6.705.000.
- Udbetalinger til kontante kapacitetsomkostninger forventes alle at ske i 2016.
- Der regnes med investeringer i anlægsaktiver for kr. 945.000.
- Renteomkostningerne betales alle sammen i 2016.
- Indehaver Tove Nielsen regner med at hæve kr. 13.000 om måneden til privatforbrug.
- Virksomhedens likviditetsreserve primo kan beregnes ud fra primobalancen.

1. Opstil udkast til virksomhedens likviditetsbudget for 2016.

OPGAVE 29.20

Zamba ved Jens Larsen udarbejder budgetter for hver måned. Virksomheden er i øjeblikket i færd med at udarbejde budgettet for januar kvartal 2016. Virksomhedens balance pr. 31. december 2015 forventes at se sådan ud:

Balance pr. 31. december 2015 (kr.)			
Aktiver		Passiver	
Anlægsaktiver	1.020.000	Egenkapital	876.000
Varelager	460.000	Varekreditorer	505.000
Varedebitorer	547.000	Kassekredit (max. 600.000)	546.000
Likvide beholdninger	30.000	Anden gæld	130.000
Omsætningsaktiver i alt	1.037.000	Gæld i alt	1.181.000
Aktiver i alt	2.057.000	Passiver i alt	2.057.000

Udkast til resultatbudgettet for januar kvartal 2016 er udarbejdet og ser sådan ud:

Resultatbudget for januar kvartal 2016 (kr.)				
	Januar	Februar	Marts	I alt
Omsætning	602.000	532.000	555.000	1.689.000
- Vareforbrug	361.200	329.840	338.550	1.029.590
Bruttofortjeneste	240.800	202.160	216.450	659.410
- Kontante kapacitetsomkostninger	84.600	82.800	83.100	250.500
Indtjeningsbidrag	156.200	119.360	133.350	408.910
- Afskrivninger	10.000	10.000	10.000	30.000
Resultat af primær drift	146.200	109.360	123.350	378.910
- Renteomkostninger	3.200	3.200	3.200	9.600
Resultat	143.000	106.160	120.150	369.310

Der foreligger følgende **forudsætninger** til brug for udarbejdelsen af likviditetsbudgettet for januar kvartal 2016:

- Virksomhedens kunder har alle en måneds kredit.
- Udbetalingerne til varekøb ventes at fordele sig sådan:

Januar	kr. 505.000
Februar	kr. 356.000
Marts	kr. 335.000

- Kontante kapacitetsomkostninger udbetales i samme måned som de er ført i resultatbudgettet.
- Virksomheden har planlagt investering i anlægsaktiver for kr. 240.000. Beløbet skal betales i marts.
- Renteomkostninger udbetales i samme måned, som de er ført i resultatbudgettet.
- Privatforbrug er budgetteret til kr. 12.000 om måneden.
- Andre kreditorer forudsættes uændret i hele perioden.

1. Opstil udkast til likviditetsbudget for januar kvartal 2016 i nedenstående skema.

Likviditetsbudget for januar kvartal 2016 (kr.)			
	Januar	Februar	Marts
<i>Indbetalinger:</i>			
Indbetalinger fra varesalg			
Indbetalinger i alt			
<i>Udbetalinger:</i>			
Udbetalinger til varekøb			
Kontante kapacitetsomkostninger			
Renteomkostninger			
Investeringer i anlægsaktiver			
Privatforbrug			
Udbetalinger i alt			
Likviditetsforskydning			
+ Likvide midler primo			
Likvide midler ultimo			

2. Hvor stort et tilgodehavende vil der være hos varedebitorerne d. 31. marts 2016?

--

OPGAVE 29.21

ToTo-stoff ved Tove Toft lægger budget for hver måned. Virksomhedens balance pr. 31. december 2015 forventes at se sådan ud:

Forventet balance pr. 31. december 2015 (kr.)			
Aktiver		Passiver	
Anlægsaktiver	150.000	Egenkapital	1.386.000
Varelager	1.000.000	Varekreditorer	1.200.000
Varedebitorer	2.320.000	Kassekredit (max. 900.000)	789.000
Likvide beholdninger	15.000	Anden gæld	110.000
Omsætningsaktiver i alt	3.335.000	Gæld i alt	2.099.000
Aktiver i alt	3.485.000	Passiver i alt	3.485.000

Resultatbudget for januar kvartal 2016 er udarbejdet og ser sådan ud:

Resultatbudget for januar kvartal 2016 (kr.)				
	Januar	Februar	Marts	I alt
Omsætning	2.540.000	1.960.000	2.080.000	6.580.000
- Vareforbrug	1.397.000	1.136.800	1.206.400	3.740.200
Bruttofortjeneste	1.143.000	823.200	873.600	2.839.800
- Kontante kapacitetsomkostninger	845.600	784.800	800.600	2.431.000
Indtjeningsbidrag	297.400	38.400	73.000	408.800
- Afskrivninger	10.500	10.500	10.500	31.500
Resultat af primær drift	286.900	27.900	62.500	377.300
- Renteomkostninger	4.000	4.000	4.000	12.000
Resultat	282.900	23.900	58.500	365.300

Til brug for udarbejdelsen af likviditetsbudgettet for januar kvartal 2016 foreligger følgende **forudsætninger**:

- Kunderne har i gennemsnit en måneds kredit.
- Varekøbet budgetteres at foregå således:
Januar: 1.540.000
Februar: 1.402.000
Marts: 1.128.000
- Varekreditorerne giver en måneds kredit på varekøbet.
- Kontante kapacitetsomkostninger betales i samme måned, som de indgår i resultatbudgettet.
- Der investeres kr. 300.000 i anlægsaktiver ultimo marts måned. Beløbet betales kontant.
- Renteomkostninger betales i samme måned, som de indgår i resultatbudgettet.
- Privatforbruget forventes at udgøre kr. 10.000 pr. måned.
- Anden gæld forudsættes uændret i hele kvartalet.

1. Opstil udkast til **månedsopdelt likviditetsbudget** for januar kvartal 2016.

2. Beregn **varelageret** pr. 31. marts 2016.

3. Hvor stort et **tilgodehavende** vil der være hos **varedebitorerne** pr. 31. marts 2016?

4. Hvor stor vil **gælden** være til **varekreditorerne** pr. 31. marts 2016?

OPGAVE 29.22

1. Angiv om nedenstående udsagn er **rigtige (R)** eller **forkerte (F)**.

Nr.	Udsagn	R	F
1.	Et advokatfirma er en handelsvirksomhed.		
2.	Den indirekte metode er ofte god at anvende ved resultatbudgettering, hvis en virksomhed har mange forskellige varenumre.		
3.	En handelsvirksomhed har ingen variable omkostninger. Den har i stedet et vareforbrug.		
4.	Indbetalinger fra varesalg kan ikke beregnes ud fra virksomhedens omsætning.		
5.	Afskrivninger er beregnede kapacitetsomkostninger. Derfor har de heller ingen likviditetsvirkning og skal ikke indgå i likviditetsbudgettet.		
6.	Hvis en virksomhed optager et lån, så vil den umiddelbare effekt være, at likviditeten forringes.		
7.	Indehaverens kontante privatforbrug vil altid forringe virksomhedens likviditet.		
8.	Afdrag på gæld vil forbedre likviditeten, fordi gælden nedbringes.		
9.	En investering i biler medfører, at likviditeten forringes. Til gengæld får virksomheden flere anlægsaktiver.		
10.	Hvis de likvide midler ultimo er negative, så har virksomheden ikke likviditet nok til at gennemføre sine handlingsplaner.		

Servicevirksomhedens budget

OPGAVE 29.23

Bakkely Rideskole er en rideskole med ca. 200 elever. Rideskolen har ansat en berider samt nogle erfarne ryttere til at stå for undervisningen. Rideskolen er ved at udarbejde budgettet for 2016. Forventningerne til 2016 fremgår af teksten i det følgende.

Rideskolen holder til i en ridehal, som de lejer hos en lokal landmand. De heste, som anvendes i forbindelse med undervisningen, tilhører også landmanden. Rideskolen betaler en leje på kr. 20 pr. time, de anvender en hest.

180 af eleverne får undervisning en gang om ugen på hold, hvor de bliver undervist af en af de erfarne ryttere. Eleverne på disse hold låner en af de heste, rideskolen har lejet hos landmanden. Eleverne betaler kr. 50 for en times holdundervisning.

Nogle af eleverne får undervisning hos berideren. Disse elever har deres egen hest og betaler kr. 150 for en time, hvoraf berideren får kr. 100 i løn. Berideren underviser 20 ryttere om ugen.

Samtlige elever skal betale kr. 300 pr. halvår til et halkort. Halkortet er betaling for at bruge rideskolens faciliteter, dvs. ridehallen, udendørs dressurbane, springbane og en militarybane.

Rideskolen bruger kr. 5.000 om året til reklame. De kontante kapacitetsomkostninger udgør kr. 550.000 og omfatter blandt andet leje af ridehal, vedligeholdelse og aflønning af de undervisere, som står for holdundervisningen.

Der afskrives kr. 2.000 pr. år på rideskolens inventar og materialer til undervisningen, fx springmaterialer. Rideskolen har en bankkonto i Sparekassen, hvor der forventes en renteindtægt på kr. 1.000 i 2016.

Rideskolen gennemfører undervisning 45 uger om året.

1. Udarbejd udkast til **resultatbudget** for 2016 i nedenstående skema.

Udkast til resultatbudget for 2016			
	Holdundervisning	Eneundervisning	I alt
	kr.	kr.	kr.
Salg af halkort			
Salg af timer			
- Leje af heste			
- Løn til berider			
Dækningsbidrag			
- Reklameomkostninger			
Markedsføringsbidrag			
- Kontante kapacitetsomkostninger			
Indtjeningsbidrag			
- Afskrivninger			
Resultat af primær drift			
+ Renteindtægter			
Resultat			

2. Hvilken **metode** bruger rideskolen ved resultatbudgetteringen?

OPGAVE 29.24

Revisionsfirmaet Dich & Sørensen er et revisionsfirma i Randers. Firmaet sælger primært regnskabsmæssig assistance i form af bogføring, momsafregning og udarbejdelse af årsregnskaber.

Firmaet har 22 revisorer som er fordelt på 2 partnere (indehavere), 12 seniormedarbejdere og 8 juniormedarbejdere.

Firmaets omsætning fremkommer ved, at kunden faktureres det antal timer, der er brugt på opgaven. Der er forskellige timesatser alt efter, om det er en junior, senior eller partner, som har løst opgaven. Endvidere faktureres kunden en timesats for forbruget af maskintid på edb-systemet i forbindelse med bogføring for kunden.

I 2015 fordelte omsætningen sig sådan på personalegrupper og maskintid:

Omsætning fordelt på personalegrupper og maskintid i 2015				
	Antal medarbejdere	Timesats	Antal timer	Faktureret
		kr.		kr.
Partnere	2	1.000	1.100	2.200.000
Senior	12	600	1.400	10.080.000
Junior	8	300	1.500	3.600.000
Maskinforbrug		40	5.000	200.000
I alt				16.080.000

I forbindelse med udarbejdelsen af budgettet for 2016 ønsker virksomheden at opdele dette på kvartaler. Der er indtil videre opstillet følgende **forudsætninger** til brug for resultatbudgettet:

- Timesatsen hæves med 5 % pr. medarbejdergruppe.
- Timesatsen for maskinforbrug forventes at være uændret.
- Der forventes faktureret følgende antal timer opdelt på kvartaler:

Antal timer i alt som forventes faktureret pr. kvartal					
	1. kvartal	2. kvartal	3. kvartal	4. kvartal	I alt
Partnere	650	650	450	550	2.300
Senior	4.700	4.700	3.500	4.200	17.100
Junior	3.400	3.400	2.500	3.000	12.300
Maskinforbrug	1.300	1.300	1.300	1.300	5.200

- Medarbejderne er lønnet med en fast gage. En seniormedarbejder tjener i gennemsnit kr. 32.000 pr. måned og en juniormedarbejder kr. 23.000 pr. måned. Partnerne får ikke løn, da de er indehavere. Til gengæld er det dem, som får et eventuelt overskud i firmaet.
- Salgsfremmende omkostninger forventes at udgøre kr. 25.000 pr. kvartal.
- Kontante kapacitetsomkostninger udgør kr. 1.300.000 pr. kvartal.
- Afskrivninger udgør kr. 50.000 pr. kvartal de første 3 kvartaler. I 4. kvartal vil afskrivningerne stige til kr. 80.000.
- Renteomkostninger udgør kr. 21.000 pr. kvartal.

1. Udarbejd udkast til resultatbudget for 2016 i nedenstående skema.

Udkast til resultatbudget for 2016					
	1. kvartal	2. kvartal	3. kvartal	4. kvartal	I alt
	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.
Omsætning: Partnere Senior Junior Maskinforbrug					
Omsætning i alt Gager: Senior Junior					
Resultat før øvrige kapacitetsomk. - Salgsfremmende omkostninger - Kontante kapacitetsomkostninger					
Indtjeningsbidrag - Afskrivninger					
Resultat af primær drift - Renteomkostninger					
Resultat					

Til brug for likviditetsbudgettet foreligger der følgende forventet balance pr. 1.1.2016:

Forventet balance pr. 1. januar 2016			
Aktiver		Passiver	
	kr.		kr.
Anlægsaktiver	1.200.000	Egenkapital	2.535.000
		Langfristet lån	800.000
Varedebitorer	3.950.000	Kassekredit (max. 800.000)	750.000
Likvide beholdninger	5.000	Anden gæld	1.070.000
Omsætningsaktiver i alt	3.955.000	Gæld i alt	2.620.000
Aktiver i alt	5.155.000	Passiver i alt	5.155.000

Foruden de forudsætninger, som fremgår af resultatbudgettet, foreligger der følgende **forudsætninger** til brug for likviditetsbudgettet:

- Der ydes tre måneders kredit på omsætningen.
- Alle øvrige poster i resultatopgørelsen forfalder til betaling i samme kvartal, som de indgår i resultatbudgettet.
- Der forventes investeret kr. 1.000.000 i nyt inventar i august måned, som betales i september måned.
- Der afdrages kr. 20.000 pr. måned på langfristet lån til og med september. Herefter stiger afdraget til kr. 27.000 pr. måned.
- Indehaverne forventer at hæve kr. 140.000 hver pr. måned til privatforbrug.
- Anden gæld forventes at være uændret d. 31.12.2016.

2. Udarbejd udkast til et kvartalsopdelt likviditetsbudget i nedenstående skema.

Udkast til likviditetsbudget for 2016				
	1. kvartal	2. kvartal	3. kvartal	4. kvartal
	kr.	kr.	kr.	kr.
<i>Indbetalinger:</i> Omsætning pr. 3 måneder				
Indbetalinger i alt				
<i>Udbetalinger:</i> Gager, seniormedarbejdere Gager, juniormedarbejdere Salgsfremmende omkostninger Kontante kapacitetsomkostninger Renteomkostninger Investering i inventar Afdrag på lån Privatforbrug				
Udbetalinger i alt				
Samlet likviditetsvirkning Likvide midler primo Likvide midler ultimo				
Kassekredit maksimum 1.1. 2016				
Gæld på kassekredit 1.1. 2016				
Disponibel kassekredit				
Likvide beholdninger				
Likvide midler primo				

OPGAVE 29.25

EJ-hjemmeservice ejes af Mette Lerche. Virksomheden yder hjemmeservice til private, som ønsker hjælp til lettere rengøring eller havearbejde.

EJ-hjemmeservice er ved at udarbejde budgettet for april kvartal 2016. Mette Lerche har lavet en forkalkulation for en arbejdstime til henholdsvis rengøring og havearbejde, som ser sådan ud:

Forkalkulation for april kvartal		
	Rengøring	Havearbejde
	kr.	kr.
Timeløn til de ansatte inkl. feriepenge, ATP-bidrag mv.	140	150
Diverse hjælpemidler	5	0
Variable omkostninger pr. time i alt	145	150

Endvidere har Mette Lerche følgende forventninger til salgspriser og antal solgte timer for april kvartal:

Forventet salgspris pr. time og forventet salg af timer		
	Rengøring	Havearbejde
Salgspris ekskl. moms (kr.)	200	230
Antal solgte timer	1.400	900

Endelig har Mette Lerche følgende forventninger til de øvrige omkostninger, som indgår i resultatbudgettet:

Budgetterede omkostninger i april kvartal 2016 (kr.)	
Salgsfremmende omkostninger	10.000
Kontante kapacitetsomkostninger	24.000
Afskrivning på inventar og kontorudstyr	2.000
Afskrivning på biler	20.000
Renteomkostninger	1.000

1. Udarbejd udkast til resultatbudget opdelt på *rengøring* og *havearbejde* i følgende skema.

Udkast til resultatbudget for april kvartal 2016			
	Rengøring	Havearbejde	I alt
	kr.	kr.	kr.
Omsætning			
- Variable omkostninger			
Dækningsbidrag			
- Salgsfremmende omkostninger			
Markedsføringsbidrag			
- Kontante kapacitetsomkostninger			
Indtjeningsbidrag			
- Afskrivning på inventar og kontorudstyr			
- Afskrivning på biler			
Resultat af primær drift			
- Renteomkostninger			
Resultat			

OPGAVE 29.26

1. Angiv om nedenstående udsagn er **rigtige (R)** eller **forkerte (F)**.

Nr.	Udsagn	R	F
1.	Et revisorfirma er en servicevirksomhed.		
2.	En servicevirksomhed sælger produkter, som den selv fremstiller.		
3.	En servicevirksomhed kan kun være personligt ejet. Den kan ikke være et selskab.		
4.	En investering i en ny maskine påvirker resultatbudgettet, fordi der beregnes afskrivninger af anlægsaktiver.		
5.	Hvis virksomheden får længere kredit hos sine leverandører, så forringes likviditeten.		
6.	Ved at stifte gæld kan virksomheden på kort sigt forbedre likviditeten.		
7.	Gælden på kassekreditten kan beregnes som kassekreditens maksimum minus den disponible kassekredit.		
8.	Udbetaling af udbytte vil hverken påvirke resultat- eller likviditetsbudgettet.		
9.	Hvis indehaveren hæver til privatforbrug, vil det påvirke både resultat- og likviditetsbudgettet.		
10.	En rentetilskrivning på kassekreditten vil påvirke renteindtægterne i resultatbudgettet og udbetalingerne i likviditetsbudgettet.		

Produktionsvirksomhedens resultatbudget

OPGAVE 29.27

Handbergs Handskefabrik A/S fremstiller skindhandsker. En stor del af virksomhedens produkter eksporteres til lande inden for EU.

Virksomheden fremstiller en model, som laves i forskellige størrelser og farver. Den seneste efterkalkulation for fremstillingen af et par handsker ser således ud:

Efterkalkulation for et par handsker (kr.)		
Materialeforbrug:		
Skind	0,25 m ² á kr. 40,00	10,00
For	0,25 m ² á kr. 20,00	5,00
Diverse materialer		2,00
Arbejdsløn	10 minutter á kr. 180,00	30,00
Variable enhedsomkostninger		47,00

Til brug for udarbejdelsen af et udkast til resultatbudget foreligger der endvidere følgende forventede resultatopgørelse for 2015.

Forventet resultatopgørelse for 2015 (kr.)	
Omsætning	1.248.000
- Variable omkostninger	752.000
Dækningsbidrag	496.000
- Salgsfremmende omkostninger	4.000
Markedsføringsbidrag	492.000
- Kontante kapacitetsomkostninger	130.000
Indtjeningsbidrag	362.000
- Afskrivninger	30.000
Resultat af primær drift	332.000
- Renteomkostninger	4.000
Resultat før skat	328.000
- Skat af årets resultat	82.000
Årets resultat	246.000

Handberg Handskefabrik A/S har opstillet følgende **forudsætninger** til brug for udarbejdelsen af resultatbudgettet for 2016:

- Skindprisen forventes at stige med 2 % pr. m².
- Prisen på for forventes at stige med 4 % pr. m².
- Al materialeforbrug forventes at være uændret.
- Timelønnen forventes at stige med 3 %, mens tidsforbruget vil være uændret med 10 minutter.
- Salgsprisen for et par handsker er fastsat til kr. 80.
- Afsætningen forventes at udgøre 17.000 par.
- Salgsfremmende omkostninger budgetteres til kr. 5.000.
- Kontante kapacitetsomkostninger forventes at stige med 2 %.
- Afskrivninger budgetteres uændret til kr. 30.000.
- Renteomkostninger forventes at stige med kr. 2.000.
- Skat af årets resultat budgetteres til kr. 80.400.

1. Udarbejd en ny **forkalkulation** i nedenstående skema.

Forkalkulation for 1 par handsker (kr.)		
Materialeforbrug:		
Skind		
For		
Diverse materialer		
Arbejds løn		
Variable enhedsomkostninger		

2. Udarbejd udkast til **resultatbudget** i nedenstående skema.

Udkast til resultatbudget for 2016 (kr.)		
Omsætning		
- Variable omkostninger		
Dækningsbidrag		
- Salgsfremmende omkostninger		
Markedsføringsbidrag		
- Kontante kapacitetsomkostninger		
Indtjeningsbidrag		
- Afskrivninger		
Resultat af primær drift		
- Renteomkostninger		
Resultat før skat		
- Skat af årets resultat		
Årets resultat		

OPGAVE 29.28

Reolfabrikanten i Herning er ved at udarbejde aktivitetsbudgettet for 2016. Virksomheden fremstiller reoler i træ. Reolerne er kendt for at være af høj kvalitet. Reolerne fremstilles i ask og birk.

Reolerne fremstilles i moduler, som kunderne selv kan samle, alt efter hvor stor en reol de vil have. Et standardmodul er H: 90 x B: 60 x D: 30. Fremstillingsprocessen er relativ simpel: Reolfabrikanten modtager træet i en bredde af 60 cm. Træet skæres op til sider og hylder. Der bores huller til hylderne og træet lakeres. Sider og hylder samles, og der monteres en bagplade.

Den seneste efterkalkulation for et standardmodul ser sådan ud:

Efterkalkulation for et standardmodul			
		Ask	Birk
		kr.	kr.
Træ	1,4 m ²	280,00	210,00
Lak	0,4 liter á kr. 70,00	28,00	28,00
Diverse (bagplade, lim mv.)		15,00	15,00
Arbejdsløn	20 minutter á 180	60,00	60,00
Variable enhedsomkostninger		383,00	313,00

Det forventede aktivitetsregnskab for 2015 ser sådan ud:

Produktopdelt aktivitetsregnskab for 2015			
	Ask	Birk	I alt
	kr.	kr.	kr.
Omsætning	4.680.000	3.760.000	8.440.000
- Variable produktionsomkostninger	3.447.000	2.504.000	5.951.000
- Variable salgsomkostninger	93.600	75.200	168.800
Dækningsbidrag	1.139.400	1.180.800	2.320.200

Til brug for budgetteringen for 2016 har produktionsafdelingen opstillet følgende forventninger:

- Prisen på træ forventes at stige med 2 % for ask og 3 % for birk.
- Forbruget af træ forventes at være uændret med 1,4 m² pr. standardmodul.
- Prisen på lak forventes at stige med 5 %.
- Forbruget af lak forventes at være uændret med 0,4 liter.
- Diverse udgifter forventes at stige med kr. 2 pr. standardmodul.
- Arbejdslønnen forventes at stige med 5 %.
- Arbejdstiden forventes at være uændret med 20 minutter.

1. Udarbejd en **forkalkulation** i nedenstående skema.

Forkalkulation for et standardmodul		
	Ask	Birk
	kr.	kr.
Træ		
Lak		
Diverse (bagplade, lim mv.)		
Arbejdsløn		
Variable enhedsomkostninger		

Til brug for udarbejdelsen af et udkast til et produktopdelt dækningsbidragsbudget for 2016, har salgsafdelingen opstillet følgende forventninger:

- Afsætning Ask: 9.500 standardmoduler.
- Salgspris Ask: kr. 530 pr. standardmodul.
- Afsætning Birk: 8.200 standardmoduler.
- Salgspris Birk: kr. 490 pr. standardmodul.
- Variable salgsomkostninger består af salgsprovision, som er aftalt med sælgerne til 2 % af omsætningen.

2. Udarbejd et udkast til et produktopdelt **aktivitetsbudget** for 2016 i nedenstående skema.

Udkast til produktopdelt aktivitetsbudget for 2016			
	Ask	Birk	I alt
	kr.	kr.	kr.
Omsætning			
- Variable produktionsomkostninger			
- Variable salgsomkostninger			
Dækningsbidrag			

Produktionsvirksomhedens likviditetsbudget

OPGAVE 29.29

Produktionsvirksomheden PlayFun ApS fremstiller legeredskaber. Virksomheden forventer at **varekøbet** i 2016 vil fordele sig sådan på måneder:

Varekøb fordelt på måneder			
Januar:	kr. 80.000	Juli:	kr. 120.000
Februar:	kr. 90.000	August:	kr. 110.000
Marts:	kr. 86.000	September:	kr. 114.000
April:	kr. 102.000	Oktober:	kr. 98.000
Maj:	kr. 116.000	November:	kr. 92.000
Juni:	kr. 112.000	December:	kr. 88.000

Varekreditorerne udgør kr. 84.000 pr. 1. januar 2016, og de giver en måneds kredit på alt varekøbet.

Da der i PlayFun udarbejdes budgetter opdelt på kvartaler, ønsker virksomheden at beregne udbetalingerne i forbindelse med varekøbet pr. kvartal.

Til dette formål er der udarbejdet følgende skema:

Beregning af udbetalingerne til varekøb opdelt pr. kvartal (kr.)			
	Varekøb	Udbetaling pr. måned	Udbetaling pr. kvartal
Varekreditorer 1.1			
Januar			
Februar			
Marts			
April			
Maj			
Juni			
Juli			
August			
September			
Oktober			
November			
December			

1. Beregn udbetalingerne til varekøb pr. kvartal i ovenstående skema.

2. Hvor meget udgør **gælden** til varekreditorerne d. 31. december 2016?

--

OPGAVE 29.30

Støvsugerbanden I/S producerer støvsugere. Virksomheden giver en måneds kredit til sine kunder. Omsætningen for 2016 forventes at fordele sig sådan på måneder:

Omsætning fordelt på måneder			
Januar:	kr. 840.000	Juli:	kr. 920.000
Februar:	kr. 832.000	August:	kr. 640.000
Marts:	kr. 838.000	September:	kr. 820.000
April:	kr. 902.000	Oktober:	kr. 840.000
Maj:	kr. 880.000	November:	kr. 870.000
Juni:	kr. 900.000	December:	kr. 920.000

Støvsugerbanden I/S er i færd med at udarbejde et kvartalsopdelt budget for 2016. For at kunne udarbejde likviditetsbudgettet er virksomheden derfor nødt til at have beregnet indbetalingerne fra varedebitorerne pr. kvartal.

1. Beregn **indbetalingerne** fra *varedebitorer* pr. kvartal i nedenstående skema. Varedebitorerne pr. 31. december 2015 forventes at udgøre kr. 870.000.

Beregning af indbetalingerne pr. kvartal fra varedebitorerne (kr.)			
	Varesalg	Indbetalinger pr. måned	Indbetalinger pr. kvartal
Varedebitorer pr. 1.1.			
Januar			
Februar			
Marts			
April			
Maj			
Juni			
Juli			
August			
September			
Oktober			
November			
December			

2. Hvor meget har Støvsugerbanden I/S til gode hos **varedebitorerne** 31. december 2016?

--

OPGAVE 29.31

Produktionsvirksomheden Uni-Tool A/S fremstiller værktøj i form af skruetrækkere, gaffelnøgler, hamre, tomrestokke mv.

Virksomheden er ved at udarbejde budgettet for 2016 og har indtil videre lavet et udkast til kvartalsopdelt resultatbudget, som ser således ud:

Udkast til resultatbudget for 2016 (kr.)					
	Januar kvrt.	April kvrt.	Juli kvrt.	Oktober kvrt.	I alt
Omsætning	2.400.000	2.700.000	3.000.000	2.550.000	10.650.000
- Variable omkostninger	1.440.000	1.620.000	1.800.000	1.530.000	6.390.000
Dækningsbidrag	960.000	1.080.000	1.200.000	1.020.000	4.260.000
- Salgsfremmende omkostninger	10.000	20.000	20.000	10.000	60.000
Markedsføringsbidrag	950.000	1.060.000	1.180.000	1.010.000	4.200.000
- Kontante kapacitetsomkostninger	300.000	300.000	300.000	300.000	1.200.000
Indtjeningsbidrag	650.000	760.000	880.000	710.000	3.000.000
- Afskrivninger	200.000	200.000	200.000	200.000	800.000
Resultat af primær drift	450.000	560.000	680.000	510.000	2.200.000
- Renteomkostninger	12.000	10.000	8.000	10.000	40.000
Resultat før skat	438.000	550.000	672.000	500.000	2.160.000
- Skat af resultat	96.360	121.000	147.840	110.000	475.200
Resultat	341.640	429.000	524.160	390.000	1.684.800

Uni-Tool A/S er i færd med at udarbejde et udkast til likviditetsbudget for 2016. Til brug for beregningen af indbetalingerne fra varedebitorer foreligger der følgende **forudsætninger**:

- Varedebitorer pr. 1. januar 2016 udgør kr. 750.000.
- Der gives en måneds kredit på alt varesalget.
- Varesalget antages at være ligeligt fordelt på de enkelte måneder i et kvartal.

1. Beregn indbetalingerne fra varedebitorerne i nedenstående skema.

Beregning af indbetalingerne pr. kvartal fra varedebitorerne (kr.)			
	Varesalg	Indbetalinger pr. måned	Indbetalinger pr. kvartal
Varedebitorer pr. 1.1.			
Januar			
Februar			
Marts			
April			
Maj			
Juni			
Juli			
August			
September			
Oktober			
November			
December			

Til brug for udarbejdelsen af et udkast til likviditetsbudget foreligger der yderligere følgende **forudsætninger**:

- Samtlige omkostninger i resultatbudgettet forfalder til betaling i samme måned, som de forbruges, dog undtagen "Skat af resultat" som betales med kr. 237.600 i marts måned og i november måned.
- Der sker ingen ændringer i varelagre, idet virksomheden anskaffer nye råvarer i takt med forbruget.
- Da en del af virksomhedens maskiner er ved at være noget nedslidte, budgetteres der med en investering på kr. 1.000.000 i juli kvartal.
- I april måned budgetteres der med en udlodning til aktionærerne på kr. 700.000.
- Afdrag på langfristet lån udgør kr. 150.000 pr. kvartal.
- De likvide midler udgør kr. 350.000 d. 1. januar 2016.

- 2.** Udarbejd udkast til kvartalsopdelt likviditetsbudget i nedenstående skema.

Udkast til likviditetsbudget for 2016 (kr.)				
	Januar kv.	April kv.	Juli kv.	Oktober kv.
<i>Indbetalinger:</i>				
Indbetalinger fra varedebitorer				
Indbetalinger i alt				
<i>Udbetalinger:</i>				
Variable omkostninger				
Salgsfremmende omkostninger				
Kontante kapacitetsomkostninger				
Renteomkostninger				
Skat af resultat				
Investering i nye maskiner				
Udlodning til aktionærer				
Afdrag på lån				
Udbetalinger i alt				
Likviditetsforskydning				
+ Likvide midler primo				
Likvide midler ultimo				

- 3.** Redegør for, hvorfor udkastet til likviditetsbudget i spørgsmål 2 **ikke vil blive godkendt** af ledelsen i Uni-Tool A/S.

- 4.** Vurder, hvad Uni-Tool A/S kan gøre for at **løse** det beskrevne problem i spørgsmål 3.

OPGAVE 29.32

Skater A/S fremstiller rulleskøjter. Virksomheden er ved at udarbejde budgettet for april kvartal 2016. Der er udarbejdet et udkast til resultatbudget, som ser sådan ud:

Udkast til resultatbudget for april kvartal 2016 (kr.)				
	April	Maj	Juni	I alt
Omsætning	1.040.000	1.080.000	1.140.000	3.260.000
- Variable omkostninger	468.000	486.000	513.000	1.467.000
Dækningsbidrag	572.000	594.000	627.000	1.793.000
- Salgsfremmende omkostninger	30.000	40.000	40.000	110.000
Markedsføringsbidrag	542.000	554.000	587.000	1.683.000
- Kontante kapacitetsomkostninger	120.000	120.000	120.000	360.000
Indtjeningsbidrag	422.000	434.000	467.000	1.323.000
- Afskrivninger	80.000	80.000	80.000	240.000
Resultat af primær drift	342.000	354.000	387.000	1.083.000
- Renteomkostninger	22.000	22.000	24.000	68.000
Resultat før skat	320.000	332.000	363.000	1.015.000
- Skat af resultat	70.400	73.040	79.860	223.300
Resultat	249.600	258.960	283.140	791.700

Til brug for likviditetsbudgettet foreligger der følgende **forudsætninger**:

- 50 % af varesalget sker på kontant betaling, mens resten af salget er med en måneds kredit.
- Varekøbet forventes at være fordelt sådan på måneder:

April:	500.000
Maj:	510.000
Juni:	520.000

- Varekreditorerne giver en måneds kredit på varekøbet.
- Salgsfremmende omkostninger, kontante kapacitetsomkostninger og renteomkostninger forventes betalt i de samme måneder, som de indgår i resultatbudgettet.
- Der betales skat af årets resultat i marts og november måned.
- Der forventes foretaget investeringer i nye maskiner således:

April:	400.000
Maj:	300.000
Juni:	200.000

- Afdrag på langfristet lån udgør kr. 50.000 pr. måned.

Den forventede *balance* pr. 31. marts 2016 ser således ud:

Forventet balance 31. marts 2016			
Aktiver		Passiver	
	kr.		kr.
Anlægsaktiver	4.050.000	Egenkapital	915.000
Varelagre	750.000	Langfristet lån	3.260.000
Varedebitorer	480.000	Varekreditorer	400.000
Likvide beholdninger	2.000	Kassekredit (max. 400.000)	341.000
Omsætningsaktiver i alt	1.232.000	Anden gæld	366.000
		Gæld i alt	4.367.000
Aktiver i alt	5.282.000	Passiver i alt	5.282.000

1. Udarbejd månedsopdelt likviditetsbudget for april kvartal 2016 i nedenstående skema.

Udkast til likviditetsbudget for 2016 (kr.)			
	April	Maj	Juni
<i>Indbetalinger:</i>			
Kontant varesalg			
Varesalg med 1 måneds kredit			
Indbetalinger i alt			
<i>Udbetalinger:</i>			
Varekøb			
Salgsfremmende omkostninger			
Kontante kapacitetsomkostninger			
Renteomkostninger			
Investering i nye maskiner			
Afdrag på lån			
Udbetalinger i alt			
Likviditetsforskydning			
+ Likvide midler primo			
Likvide midler ultimo			

Kassekredit maksimum	
Gæld på kassekredit	
Kassekredit disponibel	
Likvide beholdninger	
Likvide midler 1. april 2016	

OPGAVE 29.33

Legetøjsfabrikanten A/S fremstiller legetøj i træ til børn. Legetøjsfabrikanten er ved at udarbejde budgettet for 2016. Økonomichefen har udarbejdet et udkast til resultatbudget, som ser sådan ud:

Udkast til resultatbudget for 2016 (kr.)					
	1. kvartal	2. kvartal	3. kvartal	4. kvartal	I alt
Omsætning	2.700.000	2.850.000	2.790.000	3.000.000	11.340.000
- Variable omkostninger	1.755.000	1.852.500	1.813.500	1.950.000	7.371.000
Dækningsbidrag	945.000	997.500	976.500	1.050.000	3.969.000
- Salgsfremmende omkostninger	12.000	16.000	12.000	20.000	60.000
Markedsføringsbidrag	933.000	981.500	964.500	1.030.000	3.909.000
- Kontante kapacitetsomkostninger	400.000	400.000	400.000	400.000	1.600.000
Indtjeningsbidrag	533.000	581.500	564.500	630.000	2.309.000
- Afskrivninger	100.000	100.000	100.000	100.000	400.000
Resultat af primær drift	433.000	481.500	464.500	530.000	1.909.000
- Renteomkostninger	24.000	23.000	22.000	26.000	95.000
Resultat før skat	409.000	458.500	442.500	504.000	1.814.000
- Skat af resultat	89.980	100.870	97.350	110.880	399.080
Resultat	319.020	357.630	345.150	393.120	1.414.920

Til brug for likviditetsbudgettet foreligger der følgende forventede balance pr. 31. december 2015:

Forventet balance 31. december 2015			
Aktiver		Passiver	
	kr.		kr.
Anlægsaktiver, kostpris	3.200.000	Aktiekapital	500.000
- Akkumulerede afskrivninger	1.200.000	Reserver	907.000
Anlægsaktiver i alt	2.000.000	Egenkapital i alt	1.407.000
Varelagre	650.000	Langfristet lån	1.100.000
Varedebitorer	410.000	Varekreditorer	300.000
Likvide beholdninger	4.000	Kassekredit (max. 200.000)	131.000
Omsætningsaktiver i alt	1.064.000	Anden gæld	126.000
		Gæld i alt	1.657.000
Aktiver i alt	3.064.000	Passiver i alt	3.064.000

Legetøjsfabrikanten A/S har endvidere udarbejdet følgende budgetforudsætninger:

- Varesalget er fordelt ligeligt på kontantsalg og salg med en måneds kredit. Varesalget antages at være ligeligt fordelt på månederne inden for det enkelte kvartal.
- De variable omkostninger i budgettet består af materialeforbrug og lønomkostninger. Materialeforbruget svarer til varekøbet, som fordeler sig sådan på måneder:

Materialeforbrug/varekøb fordelt på måneder			
Januar:	kr. 250.000	Juli:	kr. 300.000
Februar:	kr. 300.000	August:	kr. 290.000
Marts:	kr. 280.000	September:	kr. 280.000
April:	kr. 280.000	Oktober:	kr. 300.000
Maj:	kr. 290.000	November:	kr. 320.000
Juni:	kr. 300.000	December:	kr. 300.000

- Leverandørerne giver en måneds kredit på alt varekøb.
- Lønoms-kostningerne indgår i de variable omkostninger med følgende beløb.

1. kvartal:	kr. 925.000
2. kvartal:	kr. 982.500
3. kvartal:	kr. 943.500
4. kvartal:	kr. 1.030.000

- Lønoms-kostningerne betales i de samme kvartaler, som de indgår i resultatbudgettet.
- Salgsfremmende omkostninger, kontante kapacitetsomkostninger og renteomkostninger betales i de samme kvartaler, som de indgår i resultatbudgettet.
- Skat af resultat betales aconto med kr. 199.540 i marts og november måned.
- Der forventes investeret kr. 1.000.000 i en ny maskine i december måned.
- Der forventes udloddet udbytte med kr. 400.000 i maj måned.
- Afdrag på langfristet lån udgør kr. 20.000 pr. måned.

1. Beregn indbetalingerne fra varedebitorerne i nedenstående skema.

Beregning af indbetalingerne pr. kvartal fra varedebitorerne (kr.)			
	Varesalg	Indbetalinger pr. måned	Indbetalinger pr. kvartal
Varedebitorer 1.1.			
Januar			
Februar			
Marts			
April			
Maj			
Juni			
Juli			
August			
September			
Oktober			
November			
December			

2. Opstil et udkast til kvartalsopdelt likviditetsbudget i nedenstående skema.

Udkast til likviditetsbudget for 2016 (kr.)				
	1. kvartal	2. kvartal	3. kvartal	4. kvartal
<i>Indbetalinger:</i>				
Kontant varesalg				
Varesalg med 1 måneds kredit				
Indbetalinger i alt				
<i>Udbetalinger:</i>				
Varekøb				
Lønomsomkostninger				
Salgsfremmende omkostninger				
Kontante kapacitetsomkostninger				
Renteomkostninger				
Skat, aconto				
Investering i nye maskiner				
Udlodning af udbytte				
Afdrag på lån				
Udbetalinger i alt				
Likviditetsforskydning				
+ Likvide midler primo				
Likvide midler ultimo				

Kassekredit maksimum	
Gæld på kassekredit	
Kassekredit disponibel	
Likvide beholdninger	
Likvide midler 1. januar 2016	

OPGAVE 29.34

Stenløse Væveri A/S fremstiller duger i metermål. Dugene fremstilles ved at væveriet indkøber ufarvet garn. Virksomheden farver selv garnet, hvorefter det efter en tørretid indgår i produktionsprocessen.

Selskabets *balance* pr. 30. september 2016 forventes at se sådan ud:

Forventet balance pr. 30. september 2016			
Aktiver		Passiver	
	(kr.)		(kr.)
Anlægsaktiver, kostpris	5.800.000	Aktiekapital	2.000.000
- Akkumulerede afskrivninger	1.200.000	Reserver	1.513.000
Anlægsaktiver i alt	4.600.000	Egenkapital i alt	3.513.000
Varelagre	500.000	Langfristet lån	3.480.000
Varedebitorer	3.080.000	Kassekredit (max. 700.000)	455.000
Likvide beholdninger	3.000	Anden gæld	735.000
Omsætningsaktiver i alt	3.583.000	Gæld i alt	4.670.000
Aktiver i alt	8.183.000	Passiver i alt	8.183.000

Produktionen er i meget høj grad automatiseret, ikke mindst i selve væveriet, hvor det mest handler om at overvåge vævemaskinerne. Farvningen af garnet er dog en manuel proces. Den seneste efterkalkulation for en meter dug ser således ud:

Efterkalkulation for en meter dug (kr.)		
Garn	600 gram á 0,40 kr. pr. gram	240,00
Arbejds løn ved farvning	10 minutter á kr. 150 pr. time	25,00
Variable enhedsomkostninger		265,00

Til brug for budgettet i oktober kvartal 2016 er der udarbejdet følgende **forudsætninger**:

- Kostprisen for garn forventes at stige med 5 %.
- Forbruget af garn vil være uændret 600 gram pr. meter.
- I forbindelse med en effektivisering af farveriet forventer virksomheden, at arbejdstiden ved farvningen kan nedsættes til 8 minutter.
- Arbejds lønnen forventes at stige med 12 %.
- Salgsprisen forudsættes at blive kr. 530 pr. meter dug.
- Afsætningen forventes at blive således fordelt på måneder:

Oktober:	6.000 meter
November:	7.000 meter
December:	5.600 meter

- Virksomhedens variable salgsomkostninger består af salgsprovision til sælgere med 5 % af omsætningen. Der er ingen salgsfremmende omkostninger.
- Kontante kapacitetsomkostninger udgør kr. 680.000 pr. måned.
- Afskrivninger budgetteres til kr. 100.000 pr. måned.
- Renteomkostninger budgetteres til at udgøre følgende beløb:

Oktober:	kr. 28.600
November:	kr. 31.200
December:	kr. 30.960

- Skat af årets resultat beregnes med 22 % af resultat før skat.
- Alt varesalg sker med en måneds kredit.
- Alt varekøb betales kontant. Varekøbet fordeler sig sådan på måneder:

Oktober:	kr. 1.512.000
November:	kr. 1.764.000
December:	kr. 1.411.200

Udbetalinger til lønomkostninger i forbindelse med de variable produktionsomkostninger er budgetteret til at udgøre følgende beløb:

Oktober:	kr. 134.400
November:	kr. 156.800
December:	kr. 125.440

- Variable salgsomkostninger og kontante kapacitetsomkostninger forfalder til betaling i de måneder, de indgår i resultatbudgettet.
- Renteomkostningerne tilskrives samlet i december måned.
- Der betales aconto-skat med kr. 1.032.540 i november måned.
- Der forventes investeret kr. 800.000 i nye vævemaskiner i december. Investeringen betales kontant.
- Der afdrages kr. 555.000 på det langfristede lån i december.
- Varelageret budgetteres til den samme værdi, som det har primo perioden.

1. Udarbejd udkast til resultat- og likviditetsbudget for oktober kvartal.

OPGAVE 29.35

1. Angiv om nedenstående udsagn er **rigtige (R)** eller **forkerte (F)**.

Nr.	Udsagn	R	F
1.	En produktionsvirksomhed er en virksomhed, som producerer varer.		
2.	Variable omkostninger består af variable produktionsomkostninger og variable salgsomkostninger.		
3.	Variable salgsomkostninger kan fx være salgsprovision og fragt i forbindelse med salget (salgsfragt).		
4.	En efterkalkulation er en beregning af, hvad der er forbrugt i variable enhedsomkostninger til indkøb, produktion og salg af et produkt.		
5.	Produktionsvirksomheder vil ofte anvende den direkte metode ved udarbejdelsen af deres resultatbudget.		
6.	Aktieselskaber og anpartsselskaber skal betale selskabsskat. Derfor skal selskaber i forbindelse med resultatbudgettet beregne skat af årets resultat.		
7.	I en produktionsvirksomhed vil der i forbindelse med resultatbudgettet altid indgå en linje med skat af årets resultat.		
8.	Resultatbudgettet i en produktionsvirksomhed vil altid vise bruttofortjenesten.		
9.	Hvis en produktionsvirksomhed forlænger kredittiden til varedebitorerne, vil det forbedre virksomhedens likviditet.		
10.	Virksomhedens afskrivninger skal altid med i et likviditetsbudget, da afskrivningerne bliver betalt i takt med, at der afdrages på gælden.		
11.	De likvide midler primo fremkommer som kassekredit disponibel + likvide beholdninger under aktiver.		

Budgetsimulering

OPGAVE 29.36

JL-Camping A/S fremstiller blandt andet campingvogne. Selskabet er ved at udarbejde budgettet for 2016, men er i tvivl om, hvordan salgspriserne for campingvogne skal fastsættes. Økonomichefen har derfor valgt at lave en budgetsimulering på dækningsbidraget for tre alternativer, som har følgende forudsætninger:

Alternativ 1:

- Salgspriserne forhøjes med 2 %
- Afsætningen stiger med 5 %
- VE stiger med 4 %

Alternativ 2:

- Salgspriserne sættes ned med 2 %
- Afsætningen stiger med 8 %
- VE stiger med 4 %

Alternativ 3:

- Salgspriserne forhøjes med 4 %
- Afsætningen stiger med 1 %
- VE stiger med 4 %

Til brug for simuleringen har virksomheden udarbejdet nedenstående tre skemaer i regneark. Det forventede dækningsbidrag for 2015 er indsat i skemaerne.

1. Beregn dækningsbidraget for de tre alternativer og vurder, hvilket alternativ, der er bedst.

Alternativ 1	Regnskab 2015	Ændring pris	Ændring mængde	Budget 2016
	kr.			kr.
Omsætning	7.800.000			
- Variable omkostninger	3.600.000			
Dækningsbidrag	4.200.000			

Alternativ 2	Regnskab 2015	Ændring pris	Ændring mængde	Budget 2016
	kr.			kr.
Omsætning	7.800.000			
- Variable omkostninger	3.600.000			
Dækningsbidrag	4.200.000			

Alternativ 3	Regnskab 2015	Ændring pris	Ændring mængde	Budget 2016
	kr.			kr.
Omsætning	7.800.000			
- Variable omkostninger	3.600.000			
Dækningsbidrag	4.200.000			

OPGAVE 29.37

Bernt Electronic ApS fremstiller headset til smartphones. Konkurrencen på markedet for headset er temmelig hård. Selskabet overvejer derfor forskellige alternativer med henblik på salget af headset for det kommende år. I øjeblikket har virksomheden tre forskellige alternativer under overvejelse:

Alternativ 1:

- Salgsprisen hæves med 5 %
- Afsætningen stiger med 2 %
- VE stiger med 5 % pga. stigende materialepriser
- Salgsfremmende omkostninger stiger med kr. 200.000
- Kontante kapacitetsomkostninger stiger med 4 %
- Afskrivninger stiger med kr. 20.000
- Renteomkostninger stiger med kr. 15.000

Alternativ 2:

- Salgsprisen holdes uændret
- Afsætningen stiger med 8 %
- VE stiger med 5 % pga. stigende materialepriser
- Salgsfremmende omkostninger stiger med kr. 100.000
- Kontante kapacitetsomkostninger stiger med 4 %
- Afskrivninger stiger med kr. 20.000
- Renteomkostninger stiger med kr. 10.000

Alternativ 3:

- Salgsprisen sættes ned med 2 %
- Afsætningen stiger med 14 %
- VE stiger med 3 %
- Salgsfremmende omkostninger stiger med kr. 50.000
- Kontante kapacitetsomkostninger stiger med 4 %
- Afskrivninger stiger med kr. 25.000
- Renteomkostninger stiger med kr. 5.000

Til brug for simuleringen af de tre alternativer har virksomheden opstillet følgende tre skemaer i regneark. Det forventede resultat for 2015 er indsat i skemaerne.

1. Beregn resultatet for hvert af de tre alternativer og vurder, hvilket alternativ som er bedst.

Alternativ 1	Regnskab 2015	Ændring pris	Ændring mængde	Budget 2016
	kr.			kr.
Omsætning	8.600.000			
- Variable omkostninger	4.000.000			
Dækningsbidrag	4.600.000			
- Salgsfremmende omkostninger	100.000			
Markedsføringsbidrag	4.500.000			
- Kontante kapacitetsomkostninger	3.000.000			
Indtjeningsbidrag	1.500.000			
- Afskrivninger	200.000			
Resultat af primær drift	1.300.000			
- Renteomkostninger	40.000			
Resultat	1.260.000			

Alternativ 2	Regnskab 2015	Ændring pris	Ændring mængde	Budget 2016
	kr.			kr.
Omsætning	8.600.000			
- Variable omkostninger	4.000.000			
Dækningsbidrag	4.600.000			
- Salgsfremmende omkostninger	100.000			
Markedsføringsbidrag	4.500.000			
- Kontante kapacitetsomkostninger	3.000.000			
Indtjeningsbidrag	1.500.000			
- Afskrivninger	200.000			
Resultat af primær drift	1.300.000			
- Renteomkostninger	40.000			
Resultat	1.260.000			

Alternativ 3	Regnskab 2015	Ændring pris	Ændring mængde	Budget 2016
	kr.			kr.
Omsætning	8.600.000			
- Variable omkostninger	4.000.000			
Dækningsbidrag	4.600.000			
- Salgsfremmende omkostninger	100.000			
Markedsføringsbidrag	4.500.000			
- Kontante kapacitetsomkostninger	3.000.000			
Indtjeningsbidrag	1.500.000			
- Afskrivninger	200.000			
Resultat af primær drift	1.300.000			
- Renteomkostninger	40.000			
Resultat	1.260.000			

OPGAVE 29.38

Martin Bak er ved at starte sin egen forretning med salg af autoudstyr. Virksomheden skal starte d. 1. januar 2016. Martin Bak har udarbejdet udkast til både resultat- og likviditetsbudgettet for 2016. I skemaet nedenfor kan du se hans udkast til likviditetsbudget.

Udkast til kvartalsopdelt likviditetsbudget for 2016				
	1. kvartal	2. kvartal	3. kvartal	4. kvartal
Varesalg kontant	1.000.000	1.200.000	1.300.000	1.500.000
Varesalg på kredit	0	250.000	300.000	325.000
Indbetalinger i alt	1.000.000	1.450.000	1.600.000	1.825.000
Udbetalinger til varekøb	1.000.000	1.000.000	1.200.000	1.300.000
Salgsprovision	25.000	30.000	32.500	37.500
Kontante kapacitetsomkostninger	300.000	350.000	400.000	400.000
Renteomkostninger	3.000	3.000	4.000	5.000
Afdrag på langfristet lån	40.000	40.000	40.000	40.000
Privatforbrug	30.000	30.000	30.000	30.000
Udbetalinger i alt	1.398.000	1.453.000	1.706.500	1.812.500
Periodens likviditetsforskydning	-398.000	-3.000	-106.500	12.500
Likvide midler primo	200.000	-198.000	-201.000	-307.500
Likvide midler ultimo	-198.000	-201.000	-307.500	-295.000

Som det fremgår af udkastet til likviditetsbudget, har Martin Bak ikke likvide midler nok til at gennemføre de planlagte handlinger.

1. Forklar, hvordan du kan se af likviditetsbudgettet, at der **ikke er likvide midler** nok til at gennemføre de planlagte handlinger.

For at forbedre likviditeten har Martin Bak opstillet tre alternativer, som han ønsker at lave budgetsimulering ud fra.

Alternativ 1:

Under udbetalinger til varekøb er der regnet med kr. 1.000.000 til varekøb i 1. kvartal. En væsentlig del af dette beløb går til at etablere et startlager. Martin Bak ønsker en beregning af, hvad det betyder for likviditeten, hvis han nedbringer startlageret med kr. 300.000, så der kun købes ind for kr. 700.000 i 1. kvartal.

Alternativ 2:

En anden mulighed er at formindske startlageret i 1. kvartal med kr. 200.000 samtidig med, at Martin Bak ikke hæver til privatforbrug, men i stedet bruger nogle private midler, han har.

Alternativ 3:

Martin Bak har i budgettet regnet med, at der på 20 % af varesalget gives tre måneders kredit. Han ønsker en beregning af, hvad det betyder for likviditeten, hvis alt varesalg sker kontant.

-
- 2.** Foretag en budgetsimulering af de tre alternativer og vurder, hvilket alternativ der er det optimale.

OPGAVE 29.39

Helle Anker driver en forretning med salg af musikinstrumenter. Helle Anker ønsker at danne sig et indtryk af, hvor følsom hendes forretning er over for ændringer i omsætningen. Hun har derfor udarbejdet et regneark med de vigtigste budgetter for månederne januar, februar og marts.

Regnearket til denne opgave indeholder et grønt felt, hvor du kan prøve dig frem med forskellige procentvise ændringer i omsætningen og se, hvorledes disse ændringer påvirker resultat-, likviditets- og balancebudgettet. Hvis du fx ønsker at simulere, hvad der sker, hvis omsætningen *stiger* med 3 % indtaster du tallet 3 i det grønne felt. Hvis du ønsker at se, hvad der sker, hvis omsætningen *falder* med 3 % skal du indtaste -3 i det grønne felt.

Helle Anker har stillet nedenstående spørgsmål til brug for simuleringen ved følgende alternativer:

Alternativ 1: Omsætningen stiger med 5 %.

1. Hvordan påvirkes **omsætningen**, **vareforbruget** og **bruttofortjenesten**?
2. Hvad er årsagen til, at vareforbruget **stiger**, når omsætningen stiger?
3. Hvad sker der med **resultatet**?

Alternativ 2: Omsætningen falder med 5 %.

4. Hvordan påvirkes **resultatet**?
5. Hvad bliver konsekvensen for **likviditeten**?
6. Hvor meget må omsætningen **højest falde** (i hele procenter), før likviditeten bliver negativ?

Helle Anker har også ønsket at undersøge, hvorledes ændringer i omsætningen påvirker pengebindingen i varedebitorer d. 31. marts 2016:

7. Hvor meget ændrer **pengebindingen i varedebitorer** sig, hvis omsætningen stiger med 3 %?

8. Hvor meget ændrer **pengebindingen i varedebitorer** sig, hvis omsætningen falder med 3 %?

OPGAVE 29.40

1. Angiv om nedenstående udsagn er **rigtige (R)** eller **forkerte (F)**

Nr.	Udsagn	R	F
1.	Budgetsimulering går ud på at undersøge, hvorledes ændringer i nogle af forudsætningerne påvirker budgettet.		
2.	En stigning i afsætningen påvirker både omsætning og vareforbrug.		
3.	En stigende omsætning vil normalt medføre stigende varedebitorer.		
4.	Det er muligt at teste, hvor følsom virksomheden er over for ændringer i omsætningen ved at lave budgetsimulering.		
5.	Der er ingen grund til at lave budgetsimulering i handelsvirksomheder.		
6.	Budgetsimulering kan anvendes til at beregne konsekvenserne af forskellige handlingsalternativer.		
7.	Jo længere kredittid virksomheden giver sine kunder, jo bedre er det for virksomhedens likviditet.		
8.	Det vil ofte være en fordel at anvende IT i forbindelse med budgetsimulering.		
9.	Der kan ikke laves budgetsimulering ved hjælp af en lommeregner.		
10.	Hvis en handelsvirksomhed har stigende kostpriser på de varer, som den køber hjem til varelageret, vil det før eller senere påvirke bruttofortjenesten.		

OPGAVE 29.41

1. Besvar spørgsmålene nedenfor.

	Spørgsmål	Svar
1.	Hvad er et budget?	
2.	Hvad er formålet med budgettering?	
3.	Hvad forstås der ved de "interne forudsætninger"?	
4.	Hvad forstås der ved de eksterne forudsætninger?	
5.	Hvilke hovedbudgetter består totalbudgettet af?	
6.	Hvilke delbudgetter bygges et budget op af?	
7.	Hvad viser et investeringsbudget?	
8.	Hvad forstås der ved den direkte metode?	
9.	Hvad forstås der ved den indirekte metode?	
10.	Hvad er et resultatbudget?	
11.	Hvad er et likviditetsbudget?	
12.	Hvad er en efterkalkulation?	
13.	Hvad er budgetsimulering?	